Τα «θανατηφόρα» σχέδια, τα ευλογημένα εμπόδια και οι «μαραμένες» επαύλεις (Αρχ. Αρσένιος Κωτσόπουλος, εφημέριος Ιερού Ναού Προφήτη Ηλία Παγκρατίου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 28 Φεβρουαρίου, 2008

«Πάτερ, ποιό είναι το σχέδιό σας για το μέλλον;». Χωρίς περιστροφές απάντησα:
«Το σχέδιό μου είναι να μπω στο σχέδιο του Θεού ομαλώς και όχι άτσαλα, όπως συνήθως μπαίνουμε όλοι στην εποχή μας».
Όλοι σήμερα προσπαθούμε να φτιάξουμε τη ζωή μας με τα προβλεπόμενα ανθρώπινα σχέδιά μας. Ο Θεός όμως λειτουργεί ευεργετικά σε μας με τα απρόβλεπτά του σχέδια. Όλα τα ανθρώπινα είναι προβλεπόμενα. Όλα τα θεϊκά είναι απρόβλεπτα, εκπληκτικά για τους ταπεινούς, συντριπτικά για τους υπερηφάνους. Σύμφωνα με την Αγία Γραφή, ο Ιησούς Χριστός κείται εις πτώσιν και ανάστασιν πολλών. Δηλαδή προκαλεί η παρουσία Του πτώση για τους υπερηφάνους και ανόρθωση στους ταπεινούς.

«Άξιοι γίνονται όσοι επιθυμούν και λαχταρούν να γίνουν του Χριστού, όσοι δίνονται στο θέλημα του Θεού. Να μην έχεις κανένα θέλημα, αυτό έχει μεγάλη αξία, είναι το παν. [...] Να ζητάμε στην προσευχή μόνο τη σωτηρία της ψυχής μας. Δεν είπε ο Κύριος: «Ζητείτε δε πρώτον την Βασιλείαν του Θεού... και ταύτα πάντα προστεθήσεται υμίν»; Εύκολα, ευκολότατα ο Χριστός μπορεί να μας δώσει ό,τι επιθυμούμε. Και κοιτάξτε το μυστικό. Το μυστικό είναι να μην το έχετε στο νου σας καθόλου να ζητήσετε το συγκεκριμένο πράγμα. Το μυστικό είναι να ζητάτε την ένωσή σας με τον Χριστό ανιδιοτελώς, χωρίς να λέτε, «δώσ' μου τούτο, εκείνο...». Είναι αρκετό να λέμε, «Κύριε Ιησού, ελέησόν με». Δεν χρειάζεται ο Θεός ενημέρωση από μας για τις διάφορες ανάγκες μας. Εκείνος τα γνωρίζει όλα ασυγκρίτως καλύτερα από εμάς κάι μας παρέχει την αγάπη Του. Το θέμα είναι ν' ανταποκριθούμε σ' αυτή την αγάπη με την προσευχή και την τήρηση των εντολών Του. Να ζητάμε να γίνει το θέλημα του Θεού• αυτό είναι το πιο συμφέρον, το πιο ασφαλές για μας και για όσους προσευχόμαστε. Ο Χριστός θα μας τα δώσει όλα πλούσια. Όταν υπάρχει έστω και λίγος εγωισμός, δεν γίνεται τίποτα» (Γέρων Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης, Βίος και Λόγοι, Ι. Μ. Χρυσοπηγής, Χανιά 2005).
Σήμερα τα περισσότερα σχέδια των ανθρώπων πάνω στον πλανήτη κρύβουν μεγάλο εγωισμό. Ζητάμε άντρα η γυναίκα, παιδιά, σπίτι, πλούτο, σπίτια, αυτοκίνητα, την υγεία μας όχι για να σταυρωθούμε και να θυσιαστούμε αλλά για να βολευτούμε και

να καταξιωθούμε. Ο Ιησούς Χριστός μας προτρέπει να ζητάμε τη Βασιλεία Του και τη θεία Δικαιοσύνη και τότε όλα τ' άλλα θα έρθουν σε μας χωρίς να το καταλάβουμε. Ο άνθρωπος που ζει με την Δικαιοσύνη του Θεού, δηλαδή που κρατά τα χειρότερα για τον εαυτό του και δίνει τα καλύτερα σε όσους έχουν ανάγκη, χωρίς να τον απασχολεί αν είναι δικοί του η ξένοι, τότε αυτομάτως εισέρχεται στο θεϊκό σχέδιο και γίνεται όργανο της Θείας Χάριτος, ζώντας εκπλήξεις θαυμαστές.
Μέσα στο στρίμωγμα ο άνθρωπος αποκτά τις αρετές. Αν όχι την υπομονή, την αγάπη, τη μακροθυμία, τη συγχωρητικότητα, τουλάχιστον τη μεγίστη και μητέρα αυτών: την ταπείνωση• την αρετή που ανοίγει τον παράδεισο. Και βέβαια αυτό συμβαίνει διότι μέσα στις δυσκολίες και στις αναποδιές, βλέπει ο άνθρωπος πόσο αδύνατος είναι. Όταν μας γίνονται όλα τα θελήματα και ικανοποιούνται όλα τα σχέδιά μας, ο Θεός ετοιμάζει ένα σχέδιο που θα μας συντρίψει και θα μας στριμώξει. Αυτό συμβαίνει κυρίως σε πεισματάρηδες και εγωιστές και σε όσους τα βάζουν με τον Θεό. Να περίπου πως σκέφτεται ο Θεός: «Αφού επιμένει ο άνθρωπος να ικανοποιεί τα θελήματά του, άσ' τον. Καλύτερα να φτύνει αργότερα τον εαυτό του παρά τον Δημιουργό του. Εγώ αποσύρομαι προσωρινά».
Έτσι ο Θεός τραβιέται πίσω, αφήνει τον άνθρωπο να «ξεδιψάσει» τα σχέδιά του και μετά του συντρίβει τον εγωισμό με απρόβλεπτα γεγονότα και δυσάρεστα. Όσο περισσότερο ικανοποιείς το εγωιστικό, φιλήδονο και φιλόδοξο θέλημα και σχέδιο σου, τόσο αυξάνεις το «συντριπτικό» θέλημα του Θεού, που αργά η γρήγορα θα έρθει στη ζωή σου. Έτσι λειτουργεί ο πνευματικός νόμος. «Πας ο υψών εαυτόν ταπεινωθήσεται» (Λουκ. ιδ 11). Η συντριβή που προσφέρει ο Θεός δεν σχετίζεται με τη διάλυση του ανθρώπου, αλλά με το σπάσιμο του εγωισμού του, αφού ο παράδεισος χωρεί μόνο συντετριμμένες και ταπεινές καρδιές. Όταν ο Θεός θέλει να προστατέψει έναν ευαίσθητο, αγαθό και μαλακό άνθρωπο από το «συντριπτικό» για τον εγωισμό μας θέλημά Του, βάζει εμπόδια στο δικό μας εγωιστικό θέλημα.
Αντίθετα, όσο πιο σκληρόκαρδος είναι ο άνθρωπος, τόσο πιο βαθιά θα είναι η πτώση του. Ένα αυγό σπάει και από ύψος 30 πόντων. Όμως ένας βράχος πρέπει να ανέβει πολύ υψηλά και να πέσει για να συντριβεί. Ο άνθρωπος που έχει πολύ σκληρή καρδιά, θα επιτρέψει ο Θεός να πετύχει κάποια πράγματα, να ανέβει ψηλά και κατόπιν να πέσει βαρύγδουπα για να συντριβεί, να μαλακώσει, να σπάσει. Όμως ο μαλακός άνθρωπος, ο ευαίσθητος, ο πονόψυχος μπορεί να μην έχει μεγάλες κοσμικές επιτυχίες, να βρίσκει όλο εμπόδια• αυτό όμως τον προστατεύει από μεγάλες πτώσεις, τις οποίες η ευαίσθητη καρδιά του δεν θα αντέξει.
Να λοιπόν, που τα εμπόδια στη ζωή μας είναι η προστασία μας και όχι η κατάρα μας και η δοκιμασία μας. Έτσι όταν ο Θεός θέλει να μας γλιτώσει από εγωιστικά στραπατσαρίσματα, βάζει εμπόδια στα σχέδιά μας. Δηλαδή, το εμπόδιο είναι η προστασία από εγωιστικές πτώσεις. Γι' αυτό ο λαός λέει: «κάθε εμπόδιο για καλό» και κατ' αναλογία «κάθε άνεση για κακό»!! Λέγουν οι Πατέρες «ουδείς εισήλθε μετ' ανέσεως στον παράδεισο». Ως εκ τούτου πριν από κάθε πτώση, προηγείται εγωική άνεση, και πριν από κάτι όμορφο, συντριβή και ταπείνωση.
Είμαστε όλοι τυφλοί. Μόνο ένας διορατικός και προορατικός νους είναι

ανοιχτομάτης. Εμείς τρέχουμε σ’ αυτόν τον κόσμο σαν μέσα σ’ ένα ομιχλώδες τόπο. Είναι φυσικό να πέφτουμε σε φράχτες. Σκουντουφλάμε και γρατζουνιζόμαστε. Πιεζόμαστε και στενοχωριόμαστε. Όμως ξεχνάμε κάτι. Έξω από τους φράχτες υπάρχουν γκρεμοί. Εμείς δεν τους βλέπουμε και πρεσαριζόμαστε. Είναι όμως καλύτερο να τσουγκρίζουμε στα ντουβάρια παρά να γκρεμοτσακιζόμαστε.
Ένας πολύ δικός μου άνθρωπος αντιμετώπισε στη ζωή του το εμπόδιο της οικονομικής κατάρρευσης. Μέχρι τότε του πήγαιναν «όλα καλά». Έτσι νόμιζε. Καλή σύντροφος, παιδιά, χρήματα. Όμως τα παιδιά του έμπαιναν στην εφηβεία και τα πρώτα νεανικά φτερουγίσματα στον κόσμο της μεγαλουπόλεως έκρυβαν μεγάλους κινδύνους. Η οικονομική κατάρρευση τον οδήγησε κάπου μακριά από την Αθήνα. Νοίκιασε σπίτι κοντά σε έναν πολύ αγιασμένο τόπο. Τα παιδιά του συνδέθηκαν με παιδιά πολύ καλών χριστιανικών οικογενειών. Η οικονομική κατάρρευση ήταν ευεργεσία για αυτά. Όπου ο κόσμος βλέπει αδιέξοδα, ο πνευματικός άνθρωπος βλέπει θαυμαστές παρεμβάσεις της θείας χάριτος.
Κανείς άνθρωπος πάνω στη γη δεν είναι απόλυτα ικανοποιημένος από τη ζωή του. Όταν επενδύουμε πάνω σε φθαρτά πράγματα, τα γεγονότα στη ζωή μας είναι τραγικά. Μια μεγάλη Ελληνίδα τραγουδίστρια για πολλά χρόνια εργαζόταν με έναν απώτερο στόχο• να φτιάξει έπαυλη στα βόρεια της Αττικής. Μετά από παρέλευση 30 χρόνων, το όνειρο έγινε πραγματικότητα. Όμως μόλις μπήκε στη βίλα της, την έπιασε πλήξη, την χτύπησε μοναξιά, δεν ένιωθε άνετα. Και μετά από λίγο να και ο καρκίνος. Η τραγουδίστρια έφυγε για την άλλη ζωή. Τώρα οι κόρες της δεν μιλιούνται εξαιτίας της «πολυπόθητης» αλλά και «δακρύβρεχτης» έπαυλης.
Ένας μακρινός συγγενής, παλικάρι 45 χρονών, πάλεψε σκληρά στο εργαστήριο που κληρονόμησε από τον πατέρα του κι έφτιαξε τετραώροφη πολυκατοικία στο Ρέντη. Το σπίτι του είναι 400 τ.μ., υπερπολυτελείας. Όμως όταν τακτοποιήθηκε με την οικογένειά του ήρθε μεγάλη δοκιμασία• σκλήρυνση κατά πλάκας. Τώρα είναι στο αναπηρικό καροτσάκι και η σύζυγός του σκέπτεται να μαζευτούν σε ένα μικρότερο και πιο εύχρηστο σπιτάκι.
Κάποτε πήγα στο Α Νεκροταφεῖο να τελέσω τρισάγιο στον πατέρα μου. Περάσαμε και από το διπλό μνήμα ενός ζευγαριού. Είχαν σκοτωθεί με μηχανή η έγκυος κοπέλα και ο σύζυγός της. Ο πατέρας της κοπέλας έκλαιγε: «Πάτερ μου, ένα χρόνο ήταν παντρεμένοι, συζούσαν όμως 7 χρόνια. Με οικονομίες μιας ολόκληρης ζωής, τους είχα φτιάξει βίλα στο Πικέρμι. Όμως δεν την χάρηκαν ούτε ένα χρόνο. Δεν έχω άλλο παιδί. Μείναμε μόνοι με τη σύζυγό μου». Σκέφτηκα: «ματαιότης ματαιοτήτων. Η ζωή κάνει τραγικούς ελιγμούς στους ανθρώπους. Άνω σχώμεν τας καρδίας. Υπάρχει μία ουράνια πατρίδα, κάποιοι παραδείσιοι τόποι που δεν θα μας προδώσουν ποτέ».
Προχθές βρισκόμουν κοντά στην Βάρκιζα. Έκανα τρισάγιο στην άκρη του δρόμου πάνω στην παραλιακή. Ένα νέο ζευγάρι με το κοριτσάκι τους ήταν παρόντες. Έκλαιγαν. Ο πατέρας του παλικαριού σε εκείνο το σημείο σκοτώθηκε σε τροχαίο. Ο ίδιος, που ήταν και αρχιτέκτονας, δεν πρόλαβε να δει το καινούργιο μέγαρο του παιδιού του. Ο κ. Νικόλας είχε γυρίσει όλη την Ευρώπη και σκοτώθηκε 300 μέτρα μακριά από το σπίτι του παιδιού του. Πρώτη φορά θα το έβλεπε, καθώς τους είχε

υποσχεθεί: «Παιδιά μου, μόλις τελειώσετε την οικοδομή και την πισίνα, τότε θα έρθω να το δω, τελειωμένο». Όμως η ζωή του η πρόσκαιρη, η επίγειος, τελείωσε, και το σπίτι δεν το είδε ποτέ ούτε τελειωμένο. Το παιδί του θλίβεται στη μεγάλη έπαυλή του, που βλέπει θάλασσα, ουρανό και αιγιοπελαγίτικα νησιά. Σκέφτεται πως ίσως ο πατέρας του να τους χαίρεται από ψηλά, όπου «σης και βρώσις ουκ αφανίζει, και κλέπται ου διορύσσουσι και κλέπτουσι» (βλ. Ματθ. στ 19)
Συνάντησα έναν νέο γύρω στα 38 χρονών. Έλαμπε το πρόσωπό του. Μιλήσαμε για τις γήινες απολαύσεις που αντί να φέρουν χαρά προκαλούν βαθύτερους πόνους. Μεταξύ άλλων μου είπε ένα βίωμά του: «Πάτερ, μέχρι τα είκοσί μου χρόνια ζούσα με την οικογένειά μου σ’ ένα μικρό σπίτι στο Παγκράτι. Σε ένα δωμάτιο μεγαλώσαμε τρία παιδιά και οι γονείς μας. Κοιμόμασταν όλοι μαζί. Όμως το σπίτι μας ήταν ευλογημένο. Είχε μία ζεστασιά. Ήμασταν χαρούμενοι. Όταν η αδελφή μου αρραβωνιάστηκε και ερχόταν ο γαμπρός μας στο σπίτι, γινόταν πανηγύρι. Μας έλεγε πως ένιωθε πολύ γλύκα σ’ αυτό το πτωχό νοικιασμένο διαμέρισμα. Ο ιδιοκτήτης της πολυκατοικίας, εργένης, παντρεύτηκε μεγάλος. Η γυναίκα του ζήλευε. Μας έλεγε: ‘‘Τι κάνετε, βρε, του γαμπρού και όλο γελάει;’’ Στο τέλος μας έδιωξαν από την πολυκατοικία. Τώρα μένω με την μητέρα μου σε ένα μεγάλο σπίτι. Όμως δεν έχει την ίδια χάρη με εκείνο το ταπεινό και μικρό διαμέρισμα. Τελικά, πάτερ, αλλού κρύβεται η χαρά• βαθιά μέσα μας. Θυμάμαι όταν πήγαινα στο ξεροκάλυβο του π. Παϊσίου στο Άγιον Όρος τι συγκινήσεις βίωνα. Αλλά και όλος ο κόσμος που κατά εκατοντάδες τον επισκέπτονταν. Η Χάρις δεν αναπαύεται στις πολυτέλειες και στις ανέσεις, αλλά στους γεμάτους αγάπη τόπους, έστω κι αν είναι φτιαγμένοι από ελενίτ και τσιμεντόλιθους, όπως ήταν και η θαυματουργή καλύβα του γέροντος Πορφυρίου».
Όταν τα εγωιστικά σχέδιά μας δεν ικανοποιούνται ο Θεός ετοιμάζει όμορφα σχέδια για εμάς. Όταν όμως τα σχέδιά μας ικανοποιούνται εξαιτίας του εγωιστικού πείσματός μας και για να μην αγανακτούμε εναντίον του Θεού, τότε ο όλεθρος από απρόβλεπτους παράγοντες είναι επί θύρας. Τα παραπάνω παραδείγματα μας πείθουν για του λόγου το αληθές. Όλοι γνωρίζουμε την ιστορία του μεγαλοεπιχειρηματία και ζάμπλουτου Ωνάση. Ο Θεός τον άφησε να πετύχει όλα τα σχέδιά του και με το παραπάνω. Στο τέλος όμως ήλθαν απανωτές συμφορές• θάνατοι, διαζύγια, αρρώστιες.
Ήμουν σε γεύμα μετά από βάπτιση. Μια μητέρα καθόταν δίπλα μου. Την άκουσα να λέει στο παιδί της: «Παιδάκι μου, καλή πρόοδο. Επιτυχίες». Αστραπιαία εκείνη την ώρα μου πέρασε μία σκέψη: «Γιατί η πρόοδος να συνδυάζεται με τις επιτυχίες και όχι με τις αποτυχίες; Οι περισσότεροι άνθρωποι πλησίασαν τον Θεό μετά από κάποιες κοσμικές αποτυχίες και άνθρωποι που προόδευσαν κοσμικά δεν είχαν ανάλογες προσωπικές επιτυχίες». Ο Γέρων Παΐσιος έλεγε πως συνήθως η κοσμική ανάβαση φέρνει πνευματική κατάβαση, διότι εύκολα ο άνθρωπος ρέπει στην υπερηφάνεια και το κακό δεν αργεί να γίνει.
Με συγκλόνισε η ιστορία του βασιλιά του rock ‘n’ roll Elvis Prisley (Έλβις Πρίσλεϋ). Την άκουσα «τυχαία» το μεσημέρι στις ειδήσεις. Όταν έφτασε στον κολοφώνα της δόξης, πάμπλουτος και γόης, με θαυμάστριες που πέθαιναν γι’ αυτόν, άρχισε όχι η

πρόοδος αλλά η κατάρρευσή του. Έγινε απότομος και σκληρός με την οικογένειά του, ήθελε όλοι οι δικοί του να γελάνε με τα αστεία του, οπλοφορούσε και κλείδωνε την γυναίκα του με το παιδί του στο παλάτι. Χρήση ναρκωτικών ουσιών, απότομη παχυσαρκία, άτακτες ερωτικές σχέσεις με θαυμάστριές του, και τέλος πρόωρος θάνατος από καταχρήσεις.
Κάποιος άνθρωπος του Θεού αφέθηκε ανεμπόδιστα να ικανοποιεί τα εγωιστικά σχέδιά του. Πανεπιστημιακά πτυχία, ξένες γλώσσες, θέσεις μικρές και μετά μεγαλύτερες και τέλος ηγετικές. Ό,τι ήθελε το κατακτούσε. Κανένα εμπόδιο. Κάποια στιγμή τα δικά του σχέδια τελείωσαν, εξαντλήθηκαν, δεν πήγαιναν παραπάνω. Ήρθε και η ώρα του Θεού. Έβγαλε κι εκείνος το δικό Του σχέδιο. Το πικρό, το δυσάρεστο, όμως το πλέον ωφέλιμο για το σπάσιμο του εγωισμό του ανθρώπου που ατελείωτα σχεδίαζε χωρίς τον «ξενοδόχο». Άρχισαν τα συντριπτικά γεγονότα που θα συμμάζευαν τον άνθρωπο και θα τον βοηθούσαν να γίνει μέτοχος της βασιλείας του Θεού. Λάθη πάνω στα λάθη, πληγώματα από τα παιδιά του, πόλεμο από τρίτους, σκάνδαλα ηθικά, οικονομικά. Και ήρθε και η ασθένεια. Μία νόσος που τον έστειλε πολύ μακριά να κάνει κάτι που η ηθική του συνείδηση δεν το ήθελε. Πόσο, Θεέ μου, ταπεινώθηκε!! Έλεγε εμπιστευτικά σε έναν φίλο του: «Τώρα γνώρισα την ταπεινότητα. Άλλο να μιλάς για τον θάνατο και άλλο να τον βλέπεις μπροστά σου. Νιώθω ότι δεν είμαι τίποτα». Λειτουργεί πλέον στο σχέδιο του Θεού-όσο δυσάρεστο και αν είναι- που δεν είναι άλλο από τη σωτηρία του ανθρώπου. Μπήκε στο χρόνο του Θεού. Όλες οι ανθρώπινες ελπίδες, η μία μετά την άλλη κατέρρευσαν. Τίποτα πια προγραμματισμένο δεν ισχύει, δεν λειτουργεί: «ο κατοικών εν ουρανοίς εκγελάσεται αυτούς». Πάνε περίπατο οι υπολογισμοί, οι σχεδιασμοί. Τώρα μιλά ο Θεός και σώζει τον άνθρωπο, καυτηριάζει τον εγωισμό, «γυμνώνει τον βασιλιά» από την ψεύτικη δόξα, από το αβαθές προσωπείο. Και ο μέγας ιατρός αυτού του κόσμου, στον οποίο τρέφαμε ελπίδες, πέφτει έξω στα οράματά του. Τώρα όλοι στρεφόμεθα στον Θεό. Δεν υπάρχει άλλη διέξοδος. Τώρα αναμετρήσει με το θείο. Και θα βγει νικητής ο Θεός, διότι διαφορετικά κάηκε ο άνθρωπος.
Ας μην χαιρόμαστε λοιπόν για όσους άνευ εμποδίων προχωρούν στη ζωή. Θα πάρουν φόρα, κάπου θα σκοντάψουν και θα φάνε τα μούτρα τους.
Ο Κύριος είπε: «αιτείτε και ου λαμβάνετε, διότι κακώς αιτείσθε, ίνα εν ταις ηδοναίς υμών δουλεύσητε» (Ιακ.δ 3). Τα σχέδιά μας τα ικανοποιεί και τα ευλογεί ο Θεός μόνο όταν έχουν ανιδιοτελή -θεϊκή αγάπη για τον Θεό και τον συνάνθρωπο. Ο π. Πορφύριος έλεγε «Ο Θεός δεν μου χάλασε ποτέ χατίρι». Όλα όμως τα σχέδιά του έκρυβαν μέσα τους ενδιαφέρον και λαχτάρα για τη σωτηρία των ανθρώπων. Τα σχέδια που κρύβουν ηδονή και εγωισμό, μας τα ικανοποιεί ο πειρασμός ο οποίος όμως δεν είναι καλό αφεντικό. Αφού εργαστούμε στο πλευρό του για χρόνια, στο τέλος, αντί για μισθό, μας δίνει μία «μούντζα». Όμως και τότε κάπου σε μία άκρη, ο Χριστός μας, με την ανοιχτή αγκαλιά Του, μας περιμένει.
Ο άνθρωπος που εύκολα στενοχωριέται προστατεύεται. Στενοχώρια είναι η μη ικανοποίηση μιας εγωιστικής επιθυμίας μας, η μη ικανοποίηση του σχεδίου μας. Δηλαδή, είναι ευεργεσία διότι μας προστατεύει από πτώσεις που κινούνται από τον

εγωισμό μας.
Ας μην επιδιώκουμε ό,τι στο τέλος θα μας συντρίψει. Ο Θεός ξέρει καλύτερα. Ας λαχταράμε να μπούμε στο θέλημά Του. Πόσο θαυμαστό είναι το απρόβλεπτο σχέδιο του Χριστού στη ζωή μας όταν είμαστε ταπεινοί. Ο βασιλιάς Δαβίδ ήταν ένας απλός ποιμένας των προβάτων και οι δώδεκα μαθητές του Χριστού πτωχοί ψαράδες της Γαλιλαίας. Ούτε η πιο καλπάζουσα φαντασία δεν θα μπορούσε να προβλέψει τη μελλοντική μεγαλειώδη πορεία τους. Διαβάζουμε στους Ψαλμούς: «και εξελέξατο Δαυΐδ τον δούλον αυτού και ανέλαβεν αυτόν εκ των ποιμνίων των προβάτων, έξόπισθεν των λοχευομένων (ετοιμόγεννα πρόβατα) έλαβεν αυτόν ποιμαίνειν Ιακώβ τον δούλον αυτού και Ισραήλ την κληρονομίαν αυτού και εποίμανεν αυτούς εν τη ακακία της καρδίας αυτού, και εν ταις συνέσεσι των χειρών αυτού ωδήγησεν αυτούς» (ψλ. οζ 70-72). Ο Θεός δουλεύει το σχέδιό Του σε ψυχές που έχουν αυτές τις δύο ιδιότητες: ακακία καρδίας και σύνεση χειρών, όπως ο Δαβίδ. Σε αυτές σε ώρα που δεν προσδοκούν και δεν γνωρίζουν (βλ. Ματθ. κδ 50) δίδει εκπλήξεις τρισχαριτωμένες. Είναι αυτοί που έχουν τις δύο μεγάλες προϋποθέσεις για να επιτελέσουν ευλογημένο έργο στον κόσμο. Είναι δηλαδή «φρόνιμοι ως οι όφεις» (σύνεση χειρών) και «ακέραιοι ως οι περιστεραί» (ακακία καρδίας). Όπως ήθελε ο Κύριος να γίνουν οι μαθητές Του προκειμένου να ευαγγελίσουν στη Θεογνωσία ως άκακα πρόβατα τα άγρια έθνη.
Αδελφοί μου, δεν είναι ακατήχητοι μόνο όσοι είναι μακράν της Εκκλησίας αλλά και εμείς.. Δυστυχώς, σήμερα, όλοι οι δήθεν χριστιανοί γαλουχηθήκαμε με τη λογική της γης και όχι με τη λογική του παραδείσου. Πόθος μας είναι να κατακτήσουμε τη γη και πάντα τα εν αυτή κι όχι τον Χριστό και τον Παράδεισο. Ποιός χριστιανός σήμερα λέγει «δόξα τω Θεώ απέτυχα στις εξετάσεις» η «ευτυχώς με αδίκησαν οι άνθρωποι για να με δικαιώσει ο Θεός» η «ευτυχώς πτώχυνα» η «δόξα τω Θεώ είμαι άρρωστος». Ένας πνευματικός άνθρωπος, φίλος μου, με συγκίνηση μου εκμυστηρεύτηκε το εξής: «Πολλά χρόνια με βασάνιζε ένα πάθος. Παρακάλεσα τον Κύριο να μου φέρει μία ασθένεια για να καθαριστώ από τις πνευματικές ακαθαρσίες μου και να ξεπληρώσω το χρέος των πολλών μου αμαρτιών. Δεν μπορούσα από μόνος μου να ελευθερωθώ. Δεν πέρασε λίγος καιρός μετά από αυτή την προσευχή κι ένα πρωί έπεσα από τις σκάλες κι έσπασα το πόδι μου. Συντριπτικό κάταγμα... Χειρουργεία, λάμες στο γόνατο, αιμορραγίες. Δόξαζα τον Κύριο που με επισκέφτηκε. Μέσα από αυτή την ταλαιπωρία απαλλάχτηκα και λυτρώθηκα από αυτό το πολύχρονο πάθος». Όλη η πατερική σοφία διατείνεται πως η ασθένεια είναι επίσκεψη Θεού. Και ο Γέρων Πορφύριος έλεγε με πόνο πως «με τον καρκίνο έχει γεμίσει ο Παράδεισος»!
Σύμφωνα με την κοσμική λογική ήταν αποτυχία για τους Τρεις Ιεράρχες να εγκαταλείψουν μεγάλες πανεπιστημιακές έδρες στην Αθήνα που ήταν τότε κέντρο παγκόσμιου πολιτισμού και να βρεθούν στα ερημικά μέρη της Καππαδοκίας. Εκεί όμως μελετώντας την Αγία Γραφή καθαρίστηκαν από τα πάθη, έφθασαν στη θέωση και έγιναν διαχρονικοί, οικουμενικοί διδάσκαλοι, μεγάλοι πατέρες της Εκκλησίας παγκοσμίου φήμης. Όπου λοιπόν ο κοσμικός βλέπει αποτυχία, εκεί ο εν Χριστώ άνθρωπος βλέπει επιτυχία.

Έτσι η πνευματική λογική της αγιότητας οδηγούσε τον Άγιο Νεκτάριο από τους επίγειους θρόνους στο ξερονήσι της Αίγινας, σε ένα ερειπωμένο μοναστήρι. Ενώ η κοσμική λογική του εκσυγχρονισμού οδηγεί τον άνθρωπο από τις ταπεινές θέσεις στους μεγάλους πρωτοκλασάτους θρόνους. Μην ξεχνάμε. Οι μεγάλοι σύγχρονοι και άγιοι της Εκκλησίας μας, Παΐσιος, Πορφύριος και Ιάκωβος, πέρασαν όλη τη ζωή τους δίχως μεγαλεία και αξιώματα κοσμικά. Όμως αυτούς συμβουλεύονταν όλοι οι σπουδαίοι, τρανοί και γραμματισμένοι του κόσμου τούτου.
Πως θα καταλάβουμε ότι ξεδιπλώνουμε το θείο θέλημα στη ζωή μας; Όταν κάνουμε πράγματα που δεν φανταζόμαστε. Όταν ο Θεός δουλεύει το θείο του σχέδιο σε έναν άνθρωπο, του φτιάχνει καταστάσεις τελείως αντίθετες απ’ ότι φαντάζεται η σχεδιάζει. Αυτό φάνηκε στη ζωή όλων σχεδόν των θεοφόρων σύγχρονων γερόντων οι οποίοι ούτε στο όνειρό τους δεν περίμεναν αυτούς τους δρόμους που τους άνοιξε ο Θεός• να τους τιμά όλος ο κόσμος, να κάνουν θαύματα με την προσευχή τους, να έχουν τόση παρρησία στον Θεό.
Κανείς άνθρωπος η στοιχείο της φύσεως δεν μπορεί να εμποδίσει το θεϊκό σχέδιο, να λειτουργήσει στον δίκαιο και ενάρετο άνθρωπο. Και όλη η κόλαση να «λυσσάξει», ο άνθρωπος που έχει δοθεί στην αγάπη του Θεού και του πλησίον, θα προχωρήσει κατά τα θελήματα του θεϊκού προγράμματος.
Κάποια γυναίκα ήταν 30 χρόνια υπηρέτρια σε ένα σπίτι στο Χαλάνδρι. Το αφεντικό, ένας τσιγκούνης και δύστροπος άνθρωπος δεν της έδινε ούτε ρεπό, ούτε την ευκαιρία να κάνει έναν περίπατο. Του μεγάλωνε τα μικρά παιδιά, διότι ήταν χήρος. Φοβόταν μήπως γνωρίσει κάποιον και παντρευτεί. Βλέπετε, η κοπέλα ήταν από τα 20 μέχρι τα 30 της στο ξένο σπίτι και ορφανή από μητέρα. Τα ξένα όμως παιδιά τα αγαπούσε σαν δικά της και σεβόταν το αφεντικό. Ήταν εύλογο ο Θεός να μην δυσκολευτεί να δώσει το θεϊκό του σχέδιο σε αυτή την αδικημένη υπηρέτρια. Ξαφνικά γνώρισε τον άνδρα της, παντρεύτηκαν και σήμερα έχει ευλογημένη οικογένεια με 7 εγγονάκια και 3 παιδιά.
Και αυτή ήταν που γηροκόμησε και το σκληρό αφεντικό της, ουσιαστικά τον ευεργέτη της, αφού κοντά του έμαθε την υπομονή, την ταπείνωση, την ανιδιοτελή αγάπη, τραβώντας έτσι την ευλογία του Θεού στην προσωπική της ζωή.
Όλοι μας επενδύουμε στα πράγματα αυτού του κόσμου. Στηρίζουμε τις ελπίδες μας στα ρέοντα υλικά αγαθά. Νομίζουμε πως θα γίνουμε ευτυχείς όταν πραγματοποιηθούν οι προσδοκίες μας. Συνήθως μετά την ικανοποίηση κάποιων επιθυμιών μας οι πίκρες και τα παράπονα, όχι μόνο δεν λιγοστεύουν αλλά και αυξάνουν. Όταν έχεις παράπονο που δεν σου βγαίνει αυτό που θες, και όλα να τα πετύχεις, σίγουρα τα παράπονα θα είναι περισσότερα. Μα αν δεν έχεις κανένα παράπονο σημαίνει πως έχεις επενδύσει στη γη και δεν προσδοκάς τίποτα ουράνιο. Αυτός που λαχταρά τα ουράνια αγαθά, την αγάπη του Θεού, έχει ένα μόνιμο «καλό παράπονο»• το παράπονο που έχει κι ένας ναυτικός μέσα στους ωκεανούς, καθώς λείπει για μήνες μακριά από τους αγαπημένους του. Είμαστε θαλασσοπόροι αυτής της ζωής. Μία όμορφη πατρίδα μας περιμένει, «ένθα ουκ έστι πόνος, ου λύπη, ου στεναγμός». Εκεί είναι όλοι οι αγαπημένοι μας• ο Χριστός μας, οι Άγιοι, οι δικοί μας

αποθνήσκοντες. Προς τα εκεί κατευθυνόμαστε κι εμείς και όλοι αυτοί που έρχονται μετά από εμάς• από τη γη στον ουρανό. Ας σχεδιάσουμε το ταξίδι το αιώνιο έχοντας τις αποσκευές της αγάπης, της υπομονής και της ταπείνωσης. Όλα τα άλλα σχέδιά μας και να υλοποιηθούν αργά η γρήγορα θα καταργηθούν.
Θα ήθελα να ρωτήσω ευθαρσώς τους πάντες: «Ποια του βίου τρυφή διαμένει λύπης αμέτοχος;». Ποιος έφτασε στον κολοφώνα της επίγειας δόξας και δεν έφυγε από αυτόν τον κόσμο άδοξα και ταπεινωμένα; Όσοι πάνω στον πλανήτη δοξάστηκαν πάρα πολύ από τους ανθρώπους είχαν πολύ ταπεινά γηρατειά,τέλη πολύ λυπητερά. Κατ’ αναλογία της δόξας γνώρισαν τη συντριβή. Δηλαδή τη σωτήρια ταπείνωση. Ο πνευματικός νόμος ισχύει στο διηνεκές. «Πας ο υψών εαυτόν ταπεινωθήσεται». Όποιος λοιπόν έχει μαζεμένες επιτυχίες, δεν είναι για να τον ζηλεύεις αλλά για να τον λυπάσαι. Ο Ιησούς είπε: «Ο δοκών εστάναι βλεπέτω μη πέση». Κι ο θείος Παύλος «λέγουσιν ειρήνη και ασφάλεια και αιφνιδίως έρχεται ο όλεθρος».
Αντίθετα, όσοι έζησαν σε αυτή τη ζωή αφανώς και μακριά από επίγειες δόξες -όπως κάποιοι ασκητές και ερημίτες- γνώρισαν ειρηνικά και μακάρια τέλη. Έφυγαν σαν πουλάκια. Γι’ αυτό και οι περισσότεροι ησυχαστές είχαν ήσυχο θάνατο.
Κάποιος πατέρας πίεζε τον Θεό να του δώσει παιδί. Ήταν αθυρόστομος και αγανακτούσε με το θείον που δεν του ικανοποιούσε την επιθυμία. Κάποια στιγμή ο Θεός υποχώρησε. Ήρθε ένα παιδάκι στη ζωή του. Όμως μετά από λίγα χρόνια η γυναίκα του πέθανε. Αυτός ξαναπαντρεύτηκε. Ήταν ναυτικός. Κάποτε γύρισε στο σπίτι του ξαφνικά και έπιασε «στα πράσα» το παιδί του με την μητριά. Τότε θόλωσε και σκότωσε το παιδί του. Αυτός στη φυλακή πλέον εξομολογείται το πάθημά του σε έναν ευσεβή κληρικό, τον π. Ιωήλ Γιαννακόπουλο: «είδατε, πάτερ, για να πιέζω τον Θεό να μου δώσει παιδί, τώρα βρίσκομαι στη φυλακή και το παιδί μου στο χώμα. Ο Θεός ξέρει που δεν δίνει κάτι στον άνθρωπο. Θέλει να τον προστατέψει από μεγάλες θλίψεις και περιπέτειες. Εγώ ήμουν ξεροκέφαλος». Να λοιπόν η φιλοσοφία της ζωής τι μας διδάσκει. Όταν ο Θεός δεν μας δίνει κάτι το κάνει διότι θέλει να μας φυλάξει από μεγάλες θλίψεις και πειρασμούς. Ας τον δοξάζουμε μια φορά για όσα μας προσφέρει και δυό φορές για όσα αρνείται να μας δώσει.
Με συγκλόνισε μια σύγχρονη δραματική ιστορία. Εφ’ όσον έγινε γνωστή πανελληνίως μπορούμε να τη φανερώσουμε δια του λόγου περί «θανατηφόρων σχεδίων» το αληθές. Όλοι ξέρουν τη ζωή του μεγάλου στιχουργού Άκη Πάνου. Παντρεύτηκε μία γυναίκα που δεν έκανε παιδιά. Εξαιτίας αυτού την χώρισε και ξαναπαντρεύτηκε. Με τη δεύτερη σύζυγό του απέκτησε τρία παιδιά. Μάλιστα όταν γεννήθηκε η κόρη του Ελευθερία, έγραψε τα μεγάλα του σουξέ, όπως το «τώρα γεννιέται η ζωή». Όμως η ζωή του επεφύλασσε τραγικές εκπλήξεις. Η Ελευθερία όταν μεγάλωσε μπήκε σφήνα σε ένα ζευγάρι, που είχε παιδιά και άρπαξε τον σύζυγο. Ο Άκης Πάνου πληγώθηκε πολύ. Δεν το άντεξε ο εγωισμός του. Πήρε ένα περίστροφο και σε διαμάχη που είχε με τον φίλο της κόρης του, τον σκότωσε. Μάλιστα, η Ελευθερία ήταν έγκυος από αυτόν. Στη φυλακή, ο Άκης Πάνου, δέχτηκε και την επίσκεψη της πρώτης γυναίκας του, η οποία τον συγχώρησε. Ο Άκης Πάνου πέθανε στη φυλακή. Έβαλε σαν στόχο του να αποκτήσει παιδιά με αθέμιτους τρόπους,

εγκαταλείποντας την πρώτη του γυναίκα. Να το αποτέλεσμα των, όπως πίστευε, πετυχημένων σχεδίων του. Τελικά, όλα τα προβλεπόμενα είναι ανθρώπινα και τα μη προβλεπόμενα θεϊκά.
Λέγει ο Κύριος στους εβδομήκοντα μαθητές του: «εθεώρουν τον σατανά ως αστραπή εκ του ουρανού πεσόντα» (Λουκ. ι 18). Φοβερός λόγος. Αστραπιαία ο σατανάς πέφτει από τη δόξα του ουρανού στον κατοχθόνιο και σκοτεινό άδη. Μεγάλη η πτώση. Μία πτώση που ήταν νοερή και όχι αισθητή. Ο εωσφόρος έπεσε με τους λογισμούς, όχι με τις αισθήσεις. Έπεσε στην υπερηφάνεια και ξέπεσε πολύ χαμηλά. Η ελευθερία της οράσεως , προκάλεσε τη ζήλεια του, καθώς έβλεπε τη δόξα του Θεού, και φθόνησε την ανωτερότητά Του. Ας μην επαναπαυόμαστε. Ο πιο ενάρετος, ο πιο φωτεινός, ο πιο χαρισματικός άνθρωπος, όταν δεχτεί και καλλιεργήσει υπερήφανους λογισμούς, κινδυνεύει να πέσει αστραπιαία από το μεγαλείο του στα Τάρταρα. Μην ζητάμε πράγματα στη ζωή μας που θα μας αυξήσουν τον εγωισμό. Όσο ανεβαίνουμε, τόσο πιο βαθιά θα είναι η πτώση μας. Αν όχι σε αυτή τη ζωή, το οποίο και ευχόμαστε, σίγουρα στην άλλη, και τότε η αιώνια κόλαση θα είναι αμετάκλητη.
Είναι προτιμότερο ο Θεός να βάζει εμπόδια στις παράλογες ανοδικές πορείες μας, παρά να τρέχουμε και να δίνουμε μια σαλταρισμένοι στον γκρεμό. Είπα σε κάποιον: «Τι είναι καλύτερο; Να πέφτεις πάνω σε φράχτη η να πέφτεις σε βαθύ γκρεμό; Στην πρώτη περίπτωση πληγώνεσαι ελαφρά, ενώ στην δεύτερη σκοτώνεσαι. Κάθε εμπόδιο για καλό».
Όποιος ζει τον Θεό εισέρχεται στον καιρό του Θεού. «Καιρός παντί πράγματι», κάθε πράγμα στον καιρό του δηλαδή. Όλα τα θεία γεγονότα στη ζωή μας γίνονται στο χρόνο που ο Θεός ορίζει. Ο Θεός προσφέρει κι εμείς λαμβάνουμε. Ο Θεός κατευθύνει, κι εμείς ακολουθούμε. Ο Χριστός τον κάθε μαθητή τον κάλεσε στο αποστολικό αξίωμα με την προτροπή «ακολούθει μοι». «Ακολουθήστε τα βήματά μου, τα λόγια μου, τα έργα μου». Δυστυχώς, σήμερα μας ακολουθεί ο Χριστός στην ξέφρενη πορεία μας.
«Κύριε, ας γίνει σε μένα ό,τι θέλεις Εσύ και όχι ό,τι φαντάζομαι εγώ».

(Πηγή: «Στύλος Ορθοδοξία» τεύχη 83, 84, 85)